

Innehåll

Grunduppgifter	4
Vår vision	4
Skolans delaktighet i planen	4
Elevernas delaktighet.....	4
Vårdnadshavarnas delaktighet	5
Personalens delaktighet.....	5
Elevrådets delaktighet	5
Förankring av planen.....	5
Utvärdering av den tidigare planen.....	6
Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.....	6
Målet för verksamhetsåret 2015/2016 var:	6
Resultat utvärdering	7
Elever grundskola.....	7
Elever fritidshemmet	11
Lärofokusgrupp.....	12
Trygghetsrådet.....	13
Elevfokusgrupp	13
Elevråd	14
Resultat övrigt främjande arbete	16
På organisationsnivå.....	16
På skolnivå	17
På gruppnivå	17
På individnivå.....	18
Utvärdering av årets plan	18
Åtgärder	18
Främjande insatser.....	21
Kön, könsidentitet eller könsuttryck.....	22
Etnisk tillhörighet.....	22
Religion eller annan trosuppfattning.....	22
Funktionsnedsättning	23
Sexuell läggning	23
Ålder.....	23
Ytterligare främjande arbete på Tomaslundsskolan.....	23

Mål och uppföljning	24
På organisationsnivå	24
På skolnivå	25
På gruppnivå	25
På individnivå	26
Kartläggning.....	26
Kartläggningsmetoder	26
Förebyggande åtgärder	27
Mål	27
Åtgärd:	27
Kännetecken vid trakasserier eller kränkande behandling	29
Rutiner vid uppkomna situationer	29
Policy	29
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till:	30
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av elev/elever.....	30
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal.....	30
Rutiner för uppföljning.....	31
Rutiner för dokumentation.....	31
Begrepp	31
Diskrimineringsgrunderna	33
Kön	33
Könsidentitet eller könsuttryck	34
Etnisk tillhörighet	34
Religion eller annan trosuppfattning	35
Funktionsnedsättning	35
Sexuell läggning	35
Ålder.....	36
Våra ordningsregler.....	37
Skolans befogenheter.....	39
Bilagor	41
Arbetsgång vid upptäckt mobbning Bilaga 1.....	42
Dokumentation av likabehandlingsärende/ trygghetsärende Bilaga 2	43
Frågor vid kartläggningen Bilaga 3	44
Utreda/åtgärda/uppföljning Bilaga 4	46

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Grundskola, grundsärskola, fritidshem och förskoleklass

Ansvariga för planen

Rektor ansvarar för likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling. Personal och elever har alla ett ansvar för att vara delaktiga i utformandet och revideringen av innehållet i planen.

Vår vision

På vår skola får jag vara den jag är och växa som människa i ett gemensamt lärande.

Denna vision innebär:

- för dig som elev: att du ska känna dig trygg och respekterad för den du är. Du visar omtanke. Du utvecklar dina förmågor tillsammans med andra och tar ett personligt ansvar för dina studier och din arbetsmiljö
- för dig som vårdnadshavare: att samverka och gemensamt ta ansvar för ditt barns utveckling och lärande.
- för dig som arbetar på Tomaslundsskolan: att du ser olikheter som en tillgång, erbjuder olika arbetssätt och lärmiljöer och arbetar aktivt för samverkan mellan elever, vårdnadshavare och kollegor.

Planen gäller fr o m 2016-02-15 t o m 2017-02-15

Skolans delaktighet i planen

Elevernas delaktighet

Elevernas delaktighet är viktig i utformandet av likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling. Eleverna har kunskaper om miljön och kulturen de vistas i både i och utanför skolan och på skolan händer saker som personalen inte alltid känner till. Detta framförallt genom diskussioner i elevgruppen, klassrådet och elevråd. Diskussionerna ska gälla speciellt att ta fram mål som främjar gott arbetsklimat och motverkar kränkningar och som skolan och elevgrupperna ska arbeta mot under året. Utifrån de förslag som framkommer arbetar rektor tillsammans med skolans utvecklingsgrupp och specialpedagoger fram ett förslag till likabehandlingsplanen. Förslaget remitteras till elevgrupper via elevråd med stöd av pedagogisk personal. Eventuella synpunkter beaktas och därefter tas beslut om planens innehåll.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare görs delaktiga genom föräldramöten. De tar också ansvar genom att samverka med skolan. Diskussionerna gäller speciellt att ta fram mål som främjar gott arbetsklimat och motverkar kränkningar och som skolan och elevgruppen ska arbeta mot under året. Utifrån de förslag som framkommer arbetar rektor tillsammans med specialpedagog fram ett förslag till likabehandlingsplanen. Förslaget kan vårdnadshavarna se via skolans hemsida. Eventuella synpunkter beaktas och därefter tas beslut om planens innehåll.

Personalens delaktighet

Personalen görs delaktiga genom diskussioner i personalgrupper. Diskussionerna gäller speciellt att ta fram mål som främjar gott arbetsklimat och motverkar kränkningar och som skolan och elevgruppen ska arbeta mot under året. Utifrån de förslag som framkommer arbetar rektor tillsammans med skolans trygghetsråd och specialpedagoger fram ett förslag till likabehandlingsplanen. Förslaget remitteras till arbetslagen (mejl till all personal). Eventuella synpunkter beaktas och därefter tas beslut om planens innehåll.

Elevrådets delaktighet

Elevrådet görs delaktiga genom att aktuell plan tas upp på möte med elevrådet då planen är i fokus. Rektor tar med sig elevrådets synpunkter in i arbetet med att revidera planen och ta fram nya mål i det förebyggande och främjande arbetet. Under läsårets möten med elevrådet ges alla representanter möjlighet att föra fram vad som fungerar och inte fungerar i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling finns tillgänglig i klassrummen och på skolans hemsida <http://skola.vetlanda.se/tomaslundsskolan>

Den förankras väl hos personal, elever och vårdnadshavare genom att:

Rektor vid läsårets första planeringsdagar har en genomgång av likabehandlingsplanen med all personal. Rektor har sedan fortsatt ansvar för att under läsåret se till att all personal får information och kontinuerlig uppdatering om planens mål och innehåll. Arbetet ingår i skolans kalendarium.

Rektor vid första mötet med elevråd har en genomgång av planen.

Rektor vid nyanställning av personal har en genomgång av planen.

Den pedagogiska personalen skickar med eleven en kortversion av likabehandlingsplanen med skolans ordningsregler och konsekvenstrappa hem när beslut om likabehandlingsplanen är taget samt vid höstterminens skolstart.

Den pedagogiska personalen har genomgång (ett aktivt arbete i elevgrupp förtydligar och förklarar innebörden) av planen, skolans ordningsregler och konsekvenstrappa när likabehandlingsplanen är tagen och vid höstterminens skolstart.

Den pedagogiska personalen ansvarar för att alla elever har kännedom om planens mål och innehåll samt verkar för att planen efterlevs. I alla elevgrupper sker återkommande etiska samtal som ett naturligt inslag i verksamheten. Samtalen ska ge eleverna redskap för att: respektera, tolerera (tåla det som jag inte kan förändra och det som inte skadar mig), tänka kritiskt och självständigt, ta ansvar för sig själva och andra, lösa problem och konflikter, våga säga nej och avstå från det som känns fel.

Pedagogisk personal ansvarar för att information ges kring definitioner av begrepp vad är diskriminering, vad är trakasserier eller annan kränkande behandling, vad är mobbning, vad säger lagen, vilka ser till att lagen följs?

Den pedagogiska personalen har genomgång av planerna, skolans ordningsregler och konsekvenstrappa vid läsårets första föräldramöte.

Berört arbetslag ansvarar för att korttidsvikarier har kännedom om likabehandlingsplanen genom vikariepärm i klassrummet.

Utvärdering av den tidigare planen

Fjolårets plan har utvärderats i samtal av rektor tillsammans med elevråd och rektor tillsammans med personal på konferenstid.

En kartläggning utifrån de sju diskrimineringsgrunderna har skett med samtliga elever i åk 1-6.

En analys av trygghetsärenden har skett av trygghetsrådet.

En fokusgruppintervju med ett urval elever och en annan fokusgrupp med ett urval pedagoger angående läsårets arbete och diskussioner kring skolans ordningsregler och dess konsekvenser har också skett.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Elever
Personal
Rektor
Elevråd
Trygghetsråd

Målet för verksamhetsåret 2015/2016 var:

På Tomaslundsskolan är alla elever allas elever. Personal och elever har ett trevligt bemötande och språkbruk. Regler och konsekvenser är tydliga och följs av alla.

- Personal och elever hälsar och säger tack till människor de möter.

- Pedagoger tar upp dessa förväntningar i grupperna.
- All personal har nolltolerans för nedvärderande språkbruk och jargong. De reagerar och tillrättavisar.
- Inventering av regler inom- och utomhus, matsal, omklädningsrum idrottshall osv.
- Vi förtydligar de gemensamma reglerna.
- Pedagoger följer upp med rätt konsekvenser.
- Fokus på en regel i veckan och hur den efterlevs.
- Handlingsplan för lugnare studiemiljö:
 1. Fokus på ordningsregler och konsekvenser i två perioder om tre veckor. Först i maj -15 och sedan vid skolstarten augusti-september -15. Tillsägelselapp hem när elev handlat mot en ordningsregel.
 2. Föräldramöten i alla årskurser. Redogörelse för läget på skolan. Diskussion.
 3. Förstärkt rastvakt under 3-veckorsperioderna.
 4. Avsätta morgontid på schemat tillsammans med klasslärare/mentor för att starta dagen lugnt och strukturerat.
 5. EQ-arbete/livskunskap och värdegrundsarbete på schemat.
 6. Temadagar/värdegrundsdagar första skolveckan. Varje arbetslag ansvarar för en dags aktiviteter. Senare under terminen ordnas en dag av åk 6 för övriga klasser.

Resultat utvärdering

Elever grundskola

Verksamheten har kartlagts utifrån samtliga diskrimineringsgrunder av trygghetsrådet i grundskolan och fritidshemmet. Screeningsresultaten följdes upp med fördjupade följdfrågor med de elever som svarat jakande. När enkäten genomförs går det 283 elever (varav 150 är pojkar och 133 är flickor) i åk 1 - 6 på Tomaslundsskolan. En flicka har inte besvarat enkäten. Vi har 282 besvarade enkäter (varav 150 är pojkar och 132 är flickor).

Screeningdelen som genomfördes i november 2015 visade:

Pojkar:	87/150	(58 %)	känner att de trivs mycket bra
	61/150	(41 %)	känner att de trivs bra
	2/150	(1 %)	känner att de trivs mindre bra
Flickor:	92/	70%)	känner att de trivs mycket bra
	39/132	(29%)	känner att de trivs bra
	1/132	(1 %)	känner att de trivs mindre bra

Av de två pojkar som trivs mindre bra anger en pojke att ingen lyssnar på honom. Han vill att klasskamrater ska bry sig mer om honom och mindre om andra. Han vill ha det

lugnare i klassrummet. Den andre pojken känner sig utsatt av alla, alla är dumma, lärare är dumma när han inte får göra som han vill.

Flickan som trivs mindre bra anger som förklaring att hon tycker det är svårt i skolan.

Angående diskriminering: Två pojkar har känt sig diskriminerade på grund av att de är pojkar. Förklaringarna till detta är att den ene pojken menar att när tjejerna kommer för sent säger lärarna inget, men när killarna kommer får man tillsägelse och man får sitta inne och arbeta. Den andre pojken menar att när killarna har kommit för sent efter idrotten så har de fått sitta kvar men när tjejerna har gjort så tidigare blev det inget straff.

Angående trakasserier: En flicka har känt sig trakasserad på grund av att hon är en flicka. Hon säger att en pojke i tvåan tycker att hon ska vara en pojke. En flicka känner att en elev i hennes klass blivit trakasserad för att han kommer från ett annat land eller annan kultur. Hon har sett att pojkar i klassen gjort fula miner mot honom. En pojke tar illa vid sig när hans klasskamrater säger fula ord på hans språk. En pojke säger att en klasskamrat har härmat en elev från särskolan och att han dessutom tittar för mycket på den eleven. En flicka har sett en äldre elev säga till en elev i särskolan "du är ful". En pojke säger att han blivit retad för sina läs- och skrivsvårigheter. En pojke säger att han inte får vara med treorna och spela bandy för att han är yngre. En pojke har blivit retad av sin klasskamrat för att han fyller sent på året. Två flickor tycker inte att de får vara den de är på grund av att andra ger kommentarer om deras kläder.

Angående annan kränkande behandling elev – elev senaste tiden:

	<i>Alla</i>	<i>Pojkar</i>	<i>Flickor</i>
Med ord	3/282 (15 %)	21/282 (7 %)	22/282 (8 %)
		21/150 (14 %)	22/132 (17 %)
Med slag/knuffar:	36/282 (13 %)	22/282 (8 %)	4/282 (5 %)
		22/150 (15 %)	14/132 (11 %)
Uteslutning:	32/282 (11 %)	18/282 (6 %)	14/282 (5 %)
		18/150 (12 %)	14/132 (11 %)
Internet/mobil:	11/282 (4 %)	4/282 (1 %)	7/282 (2 %)
		4/150 (3 %)	7/132 (5 %)
Annat	10/282 (4 %)	6/282(2 %)	4/282 (1 %)
		6/150 (4 %)	4/132 (3 %)

Angående annan kränkande behandling elev – vuxen senaste tiden:

En pojke känner sig kränkt av vuxna då han får olika direktiv om vara med förskoleklassbarn och leka på deras gård. En pojke har känt sig kränkt av vuxen då hen

inte tog parti för honom i en konflikt. En pojke säger att han har blivit knuffad av en vuxen.

På frågan "Har du kränkt någon under de senaste veckorna?" Följande har svarat jakande:

<i>Alla</i>	<i>Pojka</i>	<i>Flickor</i>
11/282 (4 %)	8/282 (3 %)	3/282 (1 %)
	8/150 (5 %)	3/132 (2 %)

På frågan "Var på skolan känner du att den kan vara oroligt, otäckt, äckligt" Följande har skrivit jakande.

<i>Alla</i>	<i>Pojkar</i>	<i>Flickor</i>
63/282 (22 %)	38/282 (13 %)	25/282 (9 %)
	38/150 (25 %)	25/132 (19 %)

Sammanfattningsvis gäller de jakande svaren:

I åk 1 tycker ett flertal elever att det är otäckt utomhus i skogen. Många elever tycker att toaletterna i kapprummen är äckliga och några nämner detsamma om toaletterna intill matsalen. De luktar kiss. Ibland är det kiss utanför toalettstolen.

De flesta eleverna i åk 2 tycker att toaletterna i framförallt kapprummen är äckliga. Det är kiss på golvet och känns smutsigt (bajs på väggarna). Ibland har man glömt spola. En pojke har sett spindlar i omklädningsrummens duschar och en pojke tycker att duscharna är lite kalla. En pojke tycker att det är stimmigt i omklädningsrummet. En flicka tycker att det är otäckt vid slöjden, vid femmor och sexornas ingång (till musiken) och att matkön kan vara läskig. Någon elev tycker att det är otäckt vid kompisgungan. En flicka tycker att det är otäckt i skogen bakom Delfinen. En pojke tycker att det är lite läskigt bakom kullen och utanför nya fritids Hajen. Han är rädd att det ska komma bilar. Fem elever önskar mer studiero.

I åk 3 tycker två pojkar att det är oroligt vid kompisgungan. En av dessa pojkar tycker också att det är oroligt i skogen när han träffar på andra elever. En flicka tycker att det är jobbigt att gå till slöjden och musiken, hon vill inte träffa på elever från åk 6. Hon känner en rädsla men de har inte gjort något.

I åk 4 uttrycker en flicka att det är mycket liv i klassrummet och hon önskar mer tillsägelser. En flicka upplever att det ibland känns mörkt på skolgården. Många elever tycker att toaletterna i kapprummet är äckliga. Några pojkar tycker att duscharna och toaletterna i idrottshallen är äckliga. De tycker att det är hög ljudnivå i killarnas omklädningsrum.

I åk 5 känner sig en pojke inte trygg någonstans. Två pojkar tycker att omklädningsrummet är äckligt. Tre pojkar känner sig inte trygga på fotbollsplanen. Toaletterna på östra sidan är äckliga. Det förekommer mycket svordomar vid fotbollsplanen och idrottshallen.

I åk 6 tycker en flicka att det kan vara lite pratigt i klassrummet och att det behövs bättre arbetsro. En pojke och två flickor säger att det kan vara oroligt i kapprummet. Två flickor säger att det kan vara lite oroligt på fotbollsplanen. Tre flickor säger att det kan vara oroligt på raster.

På frågan "Känner du dig välkommen till skolan?" svarar eleverna nekande på följande:

<i>Alla</i>	<i>Pojkar</i>	<i>Flickor</i>
5/282 (2 %)	4/282 (1 %)	1/282 (< 1 %)
	4/150 (3 %)	1/132 (< 1 %)

De fyra pojkar som svarar att de inte känner sig välkomna till skolan har olika förklaringar till detta. En pojke känner sig inte välkommen då han känner sig rädd för en klasskamrat. En pojke känner sig inte välkommen på grund av en vuxen som ställer krav. En pojke vet inte riktigt varför och en pojke känner sig välkommen ibland. Flickan som inte känner sig välkommen har som förklaring till detta att hon känner sig dålig i klassrummet och på grund av grupperingar med tjejer och killar.

På frågan "Blir du hälsad på när du kommer till skolan?" svarar eleverna nekande:

<i>Alla</i>	<i>Pojkar</i>	<i>Flickor</i>
36/282 (13 %)	20/282 (7 %)	16/282 (6 %)
	20/150 (13 %)	16/132 (12 %)

Den största förklaringen till att elever svarar nekande är att deras skolkamrater inte hälsar på dem som bra som de vuxna gör.

På frågan "Bryr vi oss om varandra och visar varandra hänsyn här på skolan?" svarar eleverna nekande:

<i>Alla</i>	<i>Pojkar</i>	<i>Flickor</i>
26/282 (9 %)	14/282 (5 %)	12/282 (4 %)
	14/150 (9 %)	12/132 (9 %)

Den största delen elever som svarar nekande på frågan menar att vuxna visar hänsyn och respekt men att elever emellan inte gör det.

Förslag till utveckling

Screeningen visade att Tomaslundsskolan ligger kvar på ungefär samma värden när det gäller kränkningar. Kränkningar med ord har minskat aningen. Kränkningar gällande slag/knuffar och uteslutningar ligger kvar på samma värden. Kränkningar via internet/mobil och andra kränkningar har båda ökat från 1% till 4%. Det är svårt att avgöra om ökningen är tillfällig då värdena fortfarande är låga. Årets undersökning innehåller tre nya frågor. De är kopplade till årets mål vilket är följande: På Tomaslundsskolan är alla elever allas elever. Personal och elever har ett trevligt bemötande och språkbruk. Regler och konsekvenser är tydliga och följs av alla". Undersökningen visar att eleverna känner sig välkomnade, hälsade på och respekterade av vuxna. Tomaslundsskolan behöver fortsatt arbeta med att få eleverna att hälsa på varandra samt att få dem att visa varandra hänsyn och respekt.

Toaletterna i den östra byggnaden (kapprum) är i behov av att renoveras.

Elever fritidshemmet

När enkäten genomförs är det 194 elever inskrivna på fritids. Förskoleklassens elever som går på fritids, 54 stycken ska räknas bort. Det är en grundskoleelev som svarar att hen går på fritids men som inte är inskriven. Det leder till att det är 141 elever som har besvarat enkäten, varav 78 är pojkar och 63 är flickor.

86/141 elever (61 %) svarar att de trivs mycket bra

Pojkar:

45/141 (32 %) av alla elever 45/78 (58 %) av pojkarna

Flickor:

41/141 (29 %) av alla elever 41/63 (65 %) av flickorna

52/141 elever (37 %) svarar att de trivs bra

Pojkar:

30/141 (21 %) av alla elever 30/78 (38%) av pojkarna

Flickor:

22/141 (16 %) av alla elever 22/63 (35 %) av flickorna

2/141 elever (1 %) svarar att de trivs mindre bra

Pojkar:

2/141 (1 %) av alla elever 2/78 (2 %) av pojkarna

Flickor:

0/141 (0 %) av alla elever

0/63 (0 %) av flickorna

Två pojkar anger att de trivs mindre bra på fritids. Den ene pojken säger att han längtar efter mamma och pappa när han är på fritids. Den andre pojken konstaterar det men har ingen kommentar.

Trivseln på Tomaslundsskolan fritidshem är mycket hög och undersökningen innehåller kommentarer som är upplevda av enskilda elever. Man kan inte direkt se några bestämda mönster.

Förslag till utveckling

Att fritids personal fortsätter arbeta med Tomaslundsskolans nya mål som upprättas i likabehandlingsplanen 2016/2017.

Läraryfokusgrupp

Alla lärare i fokusgruppen menar att de arbetar för att alla elever är allas elever men generellt är upplevelsen att elever går till vuxna de känner. En del elever måste man ha en relation till för att kunna tillrättvisa och samtala med. Upplevelsen är dock att elever som går i åk 1-2 kommer till alla vuxna i högre grad än övriga årskurser. Lärare som inte är klasslärare kan hamna i ett svårare läge att samtala med elever och föräldrar när de inte har någon relation vad gäller raster och socialt.

Att reglerna för Tomaslundsskolan är tydliga är gruppen eniga om. Huruvida konsekvenser är tydliga och följs upp råder det däremot delade meningar om. Frågan är om vuxna verkligen följer upp med rätt konsekvenser eller oftast "hotar" med konsekvenserna. Fokusgruppen menar att när eleverna uttrycker att vuxna inte reagerar som det är sagt eller inte alls, så vet de ju egentligen inte hur överträdelser tas om hand i och med att man inte visar konsekvenser öppet inför hela grupper eller inblandade.

Lärarna i fokusgruppen är eniga om att de jobbade tydligt och intensivt med skolans ordningsregler/konsekvenser samt med förväntningarna att personal och elever hälsar och säger tack till de människor de möter i inledningen av höstterminens start. Upplevelsen är att elever behöver bli bättre på att hälsa och tacka varandra. Däremot har det inte fokuserat på en regel i veckan enligt fokusgruppen.

Användandet av tillsägelselappen hem, när elever handlat mot en ordningsregel, har fungerat olika bra. Bäst har det fungerat i yngre åldrar(åk 1-4). I åk 5-6 har den inte haft samma effekt varken hos elever eller vårdnadshavare framförallt när det gäller tillsägelse vid dåligt språkbruk och jargong.

När det gäller hur personal reagerar och tillrättvisar nedvärderande språkbruk och jargong så är upplevelsen att man generellt inte alltid säger till och att det är beroende på vilket stadie det gäller. Ju äldre eleverna är desto sämre språkbruk. Upplevelsen är att eleverna uttrycker sig med sämre språk och jargong när vuxna inte finns i närheten kontra de finns i närheten. I klassrummen förekommer dåligt språkbruk i mycket lägre grad än ute. Ett ställe där språkbruket är sämre är kapprummen. Dilemmat är att vi vill

att elever i olika årskurser ska ha raster tillsammans för att kunna träffas men då blir det också många som ska trängas och samsas på liten yta.

Regeln att alla elever ska vistas utomhus är tydlig för alla elever men respekteras inte av alla. Några (nästintill alltid samma) elever går inte ut förrän de får en tillsägelse och påminnelse om nästa steg i konsekvenstrappan. Det finns elever som struntar i det också och som ifrågasätter varför regeln finns och gör som de vill. Regeln efterlevs minst i åk 5 och 6.

I åk 3 har man arbetat med Teskedsordens material när det gäller EQ-arbete/livskunskap schemalagt. I övrigt är det ingen lärare i fokusgruppen som på ett tydligt sätt kan beskriva vad som gjorts under året även om man gör mycket.

Förslag till utveckling

Att personal följer upp ordningsregler med rätt konsekvenser. Fortsatt arbete med att alla elever är allas elever. Arbeta mer organiserat och strukturerat med EQ-arbete, RAR = Respekt för sig själv, ansvar för mina handlingar och respekt för andra.

Trygghetsrådet

Under 2015 har det inkommit 26 trygghetsärenden till Trygghetsrådet vilket är 10 färre än vår- och höstterminen 2014. Upplevelsen är att personal reagerar, tar tag i händelser men att alla inte följer utredningsgången och rutinerna för trygghetsärenden. Vi tror att förklaringarna till minskningen av ärenden är den gemensamma uppstarten, användandet av händelselappar och att eleverna förstår allvaret i att händelsen blir ett trygghetsärende. Upplevelsen är att vårdnadshavare är tacksamma för att vi kontaktar dem vid trygghetsärenden. Efter åtgärder och uppföljningar enligt konsekvenstrappan är eleverna generellt sams och vänner igen. Alla ärenden handlar om kränkning mellan elev(er) – elev(er). Alla ärenden handlar om fysiska och/eller verbala kränkningar. Det förekommer också hot och utfrysning. Trygghetsrådet ser mönster i vilka elever som kränker respektive blir kränkta. Nio av de 26 ärendena har utförts av en elev mot sju olika elever i samma årskurs. En annan elev har varit med i tre trygghetsärenden, som utsatt i två ärenden (av samma personer) och som den som utsatt i ett ärende. En handfull elever har kränkt eller varit utsatta för kränkning vid två tillfällen. Kränkningarna är tydligt fler till antalet i åk 4 – 6, 21/26 ärenden (81%). Kränkningarna är vanligast förekommande inom årskursen, 22/26 ärenden (85%). Skollagen 5 kap 9 § säger att personalen ska anmäla till rektor om utredning av elev/eleverna som vid upprepade tillfällen stör ordningen. Det har gjorts och eleverna är insatta i åtgärder.

Förslag till utveckling

Fortsätta med gemensam uppstart enligt handlingsplan för lugnare studiemiljö. Att all personal är insatt och följer .likabehandlingsplanen och utredningsgången och rutinerna för trygghetsärenden.

Elevfokusgrupp

Alla 12 eleverna (två från varje åk 1-6) i elevfokusgruppen tycker att personalen säger hej och tack. 8/12 elever tycker att eleverna på skolan också säger hej och tack. Det är

3/12 elever som kommer ihåg att höstterminens första vecka inleddes med temat "hej och tack". Ingen elev kan komma på något exempel på hur temat genomfördes. 9/12 elever tycker att det har blivit lite mindre vanligt med svordomar och fula ord. 7/12 kan känna att det är en dålig jargong i klassen, det tramsas, tjafsas och sägs fula saker. Elevfokusgruppen är överens om att lärare försöker avbryta och står kvar där saker händer samt att de tar ut och pratar med elever som betar sig dumt men att det inte har så bra effekt. Ett antal elever på skolan visar vuxna dålig respekt och det sker saker på nytt igen. 12/12 tycker att händelseappen, som skickats med hem vid överträdelse av skolans ordningsregler, har hjälpt. Gruppen är överens om att händelseboken är av betydelse. Den hjälper till att reda ut saker.

Elever från åk 1, 3 och 6 i elevfokusgruppen säger att olika slags regler (ordningsregler, matsalsregler och andra regler) har tagits upp och diskuterats efter jullovet. Elever från åk 2, 4 och 5 säger att de inte gjort detsamma. 12/12 tycker att det finns vuxna ute som rastvärdar. De anser att det är lugnt i de flesta klasserna när de startar på morgonen men i åk 4 och åk 5 tycker man att elever springer runt (är rörliga). I åk 3 har klasserna arbetat med Teskedsordens material. Åk 6 har ännu inte haft något temaarbete i de andra klasserna. I åk 1 – 3 går lärarna med eleverna till matsalen. I åk 4-6 gör de inte det. 6/12 elever tycker att ljudnivån är för hög i matsalen. Åk 1-3 har fem tysta minuter. Det har inte åk 4-6. Ett flertal elever tycker att det är mycket spring att ta mat, lämna disken och lämna matsalen. Elevfokusgruppen tycker att alla kan bli bättre på att äta upp maten man tar. Det kan vara stressigt att äta upp då det kommer en ny klass, det är för kort tid att äta på.

Vid diskussion kring skolans ordningsregler och konsekvenser tycker majoriteten att varje regel ska vara kvar. 8/12 tycker att mobiltelefonregeln ska vara kvar. Elevfokusgruppen har förslag på en ny regel; att man slänger fruktskal i papperskorgarna. Kamratstödjare har inte funnits det senaste läsåret. Hälften av de elever i elevfokusgruppen som varit med om kamratstödjarverksamhet tycker att de ska komma tillbaka. Hälften tycker inte de behövs.

Förslag till utveckling:

Arbeta mer konsekvent med handlingsplanen för lugnare studiemiljö. Att förtydliga rutiner och förväntningar t ex kring morgonrutiner och vid förflyttningar. Arbeta med miljön, reglerna och rutinerna gällande matsalen. Ett exempel är att alla grupper ska ha fem tysta minuter. Arbeta vidare med tillsägelseapp.

Elevråd

Gällande de förebyggande åtgärderna så säger alla representanter att man i alla klasser tog upp förväntningar kring att man ska hälsa och tacka i början av höstterminen. Elevrådet upplever att både personalen och eleverna oftast hälsar på varandra och att man tackar. Däremot säger eleverna att de inte hälsar när det kommer nya vuxna till skolan och det är också sällan som man frågar om någon annan behöver hjälp.

Ordningsreglerna finns uppsatta i alla klassrum och dessa presenterades vid skolstarten i augusti. Man tog vid dessa tillfällen också upp konsekvenserna om man inte håller sig till reglerna. Men trots det följs inte alltid reglerna. Eleverna menar att det är olika hur hårda lärarna är med att eleverna ska följa reglerna. Elevrådet anser också att det är

skillnad mellan olika lärare och hur väl man efterlever konsekvenserna när man inte följer ordningsreglerna. Upplevelsen är att det inte alltid är den konsekvens som står på pappret som genomförs. Oftast "hotar" lärarna flera gånger om att man kommer få med sig en "tillsägelse" hem. Men för det mesta får man ingen lapp alls. För övrigt tyckte merparten av eleverna att tillsägelselappen är bra och att man tar det lite mer på allvar än om man bara får en tillsägelse.

Ingen representant säger att man arbetar med en ordningsregel per vecka.

När det gäller rastvärdar, menar man att på lågstadiet finns det alltid någon vuxen ute men på mellanstadiet är det inte alla raster man ser någon samt att man anser att lärarna kommer ut för sent på rasten. Upplevelsen är också att de vuxna slarvar med att ta på sig västar.

Alla representanter anser att man har en lugn start på dagen i klassrummen. Man säger också att man tycker sig ha ganska bra studiero nu även om det i en årskurs inte var så under hösten. Det som stör är elever som rör på sig, pratar mycket, att man låtsas gå på toa för att slippa lektion. Det är inte alltid tydligt vad man ska lära sig och att man får ett tydligt avslut på lektionen. Elevrådet säger också att lärare i samma årskurs ger olika signaler och tas därmed på olika allvar och det kan påverka studieron.

I 1-2 samt 3-4:ans arbetslag har eleverna deltagit i gemensamma aktiviteter kring värdegrundsfrågor. Man har i dessa årskurser också jobbat för att arbeta fram gemensamma regler för skolgården men också för klassrummen.

På frågan om man under hösten saknat kamratstödarna menar alla att de inte behövs för de tyckte inte att de var till någon hjälp.

De ordningsregler som eleverna upplever sig ha svårast att följa är att ha ett vårdat språk samt att vara utomhus på rasterna. Könsord förekommer men det handlar mest om svordomar. Elevrådet säger att det svärs mer på raster än inne på lektioner. Speciellt ofta svär man vid olika sportaktiviteter på rasten. De flesta svär när ingen vuxen hör. Personalen reagerar ibland på svordomar. Det är framförallt i de äldre åren man säger att lärarna inte reagerar.

Då det gäller att vara utomhus på rasterna är det tydligt att det finns ett problem med att elever stannar inne i alla årskurser även om det upplevs som mer omfattande i åk 6. Oftast handlar det om att man väljer att stanna inne på grund av att det är blött och kallt men också på att det inte finns så mycket att göra på skolgården. Det finns för få lekredskap och planer och för många barn.

Lekreglerna följer man oftast men i sportsliga aktiviteter blir det ofta regelbrott. 5:an, 2:an och 1:orna säger sig inte ha regler för lek.

Mobilerna förvaras i skåp på lektionerna men man lämnar inte alltid in sin dem. Ibland lämnar man bara in skalen.

Det man anser sig vara duktig på är att passa tider. De som inte passar tiden är samma personer hela tiden. Det som ytterligare kommer upp är att Elevrådet anser att lärarna själva kommer sent och att man inte ringer in i tid.

Man tycker sig vara rädd om skolans saker men man är dålig på att ta in och lämna tillbaka lekredskap. Det finns en allmän åsikt om att man förstör mer på fritids än vad man gör på skolan. Endast årskurs 4 städar skolgården på fredagar.

Elevrådet tycker att reglerna är bra och att inga nya behöver komma till.

Förslag till utveckling:

Att elever och vuxna hälsar samt erbjuder sin hjälp till varandra i högre grad än i nuläget. Att lärarna är samstämda och följer upp skolans ordningsregler med de konsekvenser som är överenskomna. Ordningsregeln "du ger andra studiero i skolan och arbetar koncentrerat med dina arbetsuppgifter" bör vara ett prioriterat område. Etik kring mobiltelefonerna, lämna mobilerna avstängda snabbt och effektivt på morgonen. Att vuxna tänker på att vara goda föredömen. Öka medvetenheten om att vara rädd om skolans och fritids inventarier.

Resultat övrigt främjande arbete

På organisationsnivå

Under höstterminen 2015 har trygghetsrådet träffats var fjärde vecka och diskuterat det främjande arbetet, förbyggande arbetet (kartläggning) och trygghetsärenden. Mötena har handlat om att utvärdera arbetet med skolans olika ordningsregler och konsekvenser, diskussioner och uppföljningar av trygghetsärenden, diskussion kring elever som utsätter och elever som känner sig utsatta, att se mönster i trygghetsärenden som förekommer under året, diskussioner om rastaktiviteter och diskussioner om rastvaktsschema. Arbetslagens representanter som varit med i trygghetsrådet har redogjort för trygghetsärenden/trygghetsarbetet i arbetslaget. Diskussionerna har också handlat om otrygga platser inom- och utomhus, stämningar och vilka faktorer som skapar en trygg miljö. Under 2015/2016 har arbetet med att alla pedagoger ska ha samma goda kännedom om skolans likabehandlings- och trygghetsarbete inte blivit som förväntat då fortfarande inte alla vuxna arbetar efter de rutinerna. Av protokoll kan man förstå att det fortfarande inte är helt naturligt att trygghetsarbetet och diskussionerna ligger på arbetslagens agenda. Trygghetsrådets möten sker en gång per månad för att sammanfatta arbetslagens nuläge. Trygghetsrådet består av en representant från varje arbetslag samt skolans två specialpedagoger och rektor.

Skolan har det senaste halvåret varit organiserad i fem arbetslag; fritidshem, förskoleklass, 1-2, 3-4 och 5-6. Grundsärskolan har sedan höstterminens start 2014 arbetat under egen rektor men har omfattats av Tomaslundsskolans likabehandlingsplan.

Vid höstterminens start 2015 diskuterades betydelsen av "alla elever är allas elever". Avsikten var att den pedagogiska personalen skulle ha goda kunskaper om sitt arbetslags elever, vilket i sin tur skulle underlätta gemensamt elevhälsoarbete. Arbetslaget för de yngre eleverna har kommit längre i det arbetet än arbetslagen för de äldre eleverna. I de arbetslagen är det fortfarande personalen i parallellen som är de naturliga samarbetspartnerna. Tomaslundsskolan behöver fortsatt verka för att arbetslaget ska bli

det "kraftfulla" teamet och för att tänka och agera enligt principen "alla elever är allas elever". Det är osäkert om den förändringen som gjordes i uppdelningen av arbetslagen, att pedagogerna ska arbeta rullande med två årskurser, 1-2, 3-4, 5-6, har haft någon effekt i att arbetslagen engagerar sig mer i "alla elever är allas elever".

På konferenser och i arbetslag har likabehandlingsplanens uppsatta mål och arbete med att nå dessa diskuterats. Diskussionerna har handlat om, gemensamma spelregler, rutiner och ett gemensamt förhållningssätt mot negativa beteenden, till exempel hur man ska reagera, utreda, följa upp och dokumentera. Diskussioner om var man ska lägga ribban, vad som är ok, vad vi är överens om har skett. Resultatet visar dock att diskussionerna inte alltid återspeglas i praktiken.

När det gäller främjande insatser utifrån de sju diskrimineringsgrunderna så har undervisande lärare talat gott om modersmålsundervisning bland annat vid utvecklingssamtal. Behovet av modersmålsundervisning och studiehandledning är kartlagt. Det har inte vid något tillfälle diskuterats och synliggjorts skillnader mellan personlig uppfattning och professionellt förhållningssätt gentemot eleverna när det gäller kön, könsidentitet eller könsuttryck. Det har heller inte vid något tillfälle bland personalen diskuterats ett professionellt förhållningssätt när det gäller sexuell läggning. Samtal om respekt och alla människors lika värde när det gäller religion eller trosuppfattning har förekommit i samband med religionsundervisningen. Den främjande insatsen utifrån diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning var att vid ombyggnationen se till att matsalen blev ljudanpassad. Ombyggnationen är uppskjuten och därför har inte insatsen uppfyllts. När det gäller diskrimineringsgrunden ålder var målet att elever i olika åldrar skulle umgås och samarbeta vid elevens val samt vid tema- och friluftsdagar. Eleverna har varit blandade i yngre och äldre åldrar vid dessa tillfällen.

Tomaslundsskolan har under läsåret haft EHT-möten varje måndag då rektor, specialpedagoger, skolsköterska och kurator har varit närvarande. Skolpsykologen har varit med var tredje vecka.

Elevinflytandet har varit synligt i framförallt elevråd och klassråd. Det har varit bra med bestämda mötesdatum i skolans kalendarium.

På skolnivå

På höstterminens planeringsdagar aktualiserades rastvärdarnas uppdrag och schema. Diskussioner om ändringar har skett under läsårets gång när schemat inte fungerat. I uppdraget har ingått att ha en gul väst på sig för att synas och det har de flesta rastvärdarna använt, men inte alla.

De gemensamma ordningsreglerna diskuterades. Inga revideringar skedde.

På gruppnivå

De flesta elevgrupperna har arbetat med skolans värdegrund på något sätt planerat eller på förekommen anledning. Årskurs 3 har arbetat med Teskedsordens material "Vem är du?", ett material som fördjupar tankar och förståelse för begreppet tolerans.

Samtliga elevgrupper har haft klassråd minst en gång i månaden. Protokoll skrivs men pedagoger behöver bli bättre på att skicka in det till rektor.

På höstens föräldramöten informerades om likabehandlingsplanen. En kortversion av planen skickades med hem och en blankett för påskrift som gick tillbaka till skolan för att kontrollera att planen tagits emot i hemmet.

Enligt planen ska pedagogisk personal ansvara för elevernas placeringar i klassrummet, se till att inga kompisval görs och utse grupper vid grupparbeten. I utvärderingen framkommer att kompisval inte förekommer.

Fortfarande upplever den pedagogiska personalen att det är svårt att gå gemensamt med sin elevgrupp till matsalen. Det är svårt att samla elevgruppen på led i kapprum, för att de är för trånga samt att årstider och väder sätter käppar i hjulet. Det är inte tillräckligt att den pedagogiska personalen står vid dörren till matsalen och släpper in eleverna för att det blir lugnt i matsalen. Eleverna går först och sätter sig på sin plats och blir sedan tillsagda bord för bord när det är dags att ta mat. Ljudnivån med prat och spring är dock fortfarande för hög när vissa årskurser äter. Klasser som provat att vara helt tysta de första 5-10 minuterna har ätit i en behagligare miljö.

På individnivå

Nya elever och vårdnadshavare ska få ta del av planen, pedagogisk personal är ansvarig. Detta har inte genomförts.

Vid utvecklingssamtal har dialoger mellan elever, vårdnadshavare och pedagogisk personal skett kring "sociala mål". Personalen har använt sig av en matris där eleven själv först värderat sin utveckling och sedan diskuterat svaren med pedagogen och vårdnadshavaren.

Utvärdering av årets plan

Årets plan ska utvärderas 2017-01-15

Planens mål och främjande arbete ska utvärderas i elevråd, arbetslag/konferens, fokusgrupper elever respektive personal samt med hjälp av enkätundersökning.

Åtgärder

Februari-mars 2016:

- Specialpedagoger undersöker att de elever som har rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning erbjuds detta. Pedagoger talar gott om modersmålsundervisning vid utvecklingssamtal. Pedagoger och specialpedagoger behöver fortsätta att få med fler elever i modersmålsundervisningen.

Maj 2016:

- Handlingsplan för lugnare studiemiljö revideras. Tillsägelseapp hem när elev handlat mot en ordningsregel permanentas.
- Trygghetsrådet arbetar fram ett årshjul för innehållet av dess möten.

Augusti 2016:

- Handlingsplanen för lugnare studiemiljö aktualiseras och efterlevs, se under mål, förebyggande åtgärder.

November 2016:

- Årets uppsatta mål och arbete för att nå dessa utvärderas genom att målet diskuteras bland personalen vid konferens/arbetslagsmöte. Rektor ansvarar.
- Årets uppsatta mål och arbete för att nå dessa utvärderas också genom att målet diskuteras med fokusgrupper, elever respektive personal. Specialpedagoger ansvarar.
- Kartlägningsblanketten utifrån diskrimineringsgrunderna och likabehandlingsplanens mål genomförs med alla elever. Följdfrågor ställs till de elever som känt sig kränkta. Specialpedagoger ansvarar.
- Elevråd har en punkt då uppsatta mål och arbetet för att nå dessa diskuteras. Rektor ansvarar.
- Trygghetsrådet ansvarar för att kontinuerligt gå igenom, övervaka, följa upp, utvärdera och se mönster i trygghetsärenden/likabehandlingsärenden som förekommer under året. Arbetslagens representanter som är med i Trygghetsrådet redogör för likabehandlings- och trygghetsarbetet i arbetslagen. I december tas Trygghetsrådets slutsatser med i kartläggningen inför den nya planen.

December 2016/januari 2017:

- Rektor och specialpedagoger sammanställer elevenkäterna, personalens, elevrådets synpunkter vilket ligger till grund för utformandet av den nya planen.
- Specialpedagogerna påbörjar utformandet av den nya planen. Utkast lämnas till elever genom elevrådet, där sedan elevvårdsrepresentanter med hjälp av pedagogisk personal för en diskussion i elevgruppen om innehållet. All personal får utkast via mejl och vårdnadshavare via skolans hemsida. På så sätt finns möjlighet att påverka och vara delaktig i skrivandet av planen.
- Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling sammanställs av specialpedagogerna
- Rektor ansvarar för att planen fastställs.

Februari 2017

- Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling träder i kraft.

Tidsplan

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvarig
Årshjul för Trygghetsrådets arbete arbetas fram	Maj 2016	Trygghetsrådet
Diskussion "alla elever är allas elever"	Kompetensutvecklingsdagar augusti 2016	arbetslagsledare
Rastvärdarnas uppdrag och schema, nya ordningsregler/ rutiner och spelregler,	Kompetensutvecklingsdagar augusti samt Skolstart januari	rektor/personal
Arbetslaget diskuterar hur kontakten med vårdnadshavare blir positiv,	höstterminen	arbetslagsledare
Genomgång av fastställd plan/fastställda ordningsregler/konsekvenser med elevgrupperna	augusti	pedagogisk personal
Genomgång av plan på föräldramöte	första föräldramötet på höstterminen 2016	Pedagogisk personal
Ett antal fördjupade diskussioner genomförs i elevgrupperna om förekomsten av kränkningar vad gäller nedvärderande språkbruk och jargong.	höstterminen	Pedagogisk personal
Diskussioner i elevgrupperna om begreppen diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.	höstterminen	Pedagogisk personal
Varje elevgrupp arbetar med empati och respekt för allas lika värde genom t ex med moraliska dilemman, samarbetsövningar, avslappning och massage, livskunskap och jag-stärkande övningar. Åk 3 arbetar med Teskedsordens material "Vem är du?", ett material som fördjupar tankar och förståelse för begreppet tolerans,	höstterminen	Pedagogisk personal
Kartläggning/screening alla	November	Trygghetsrådet

elever utifrån de sju diskrimineringsgrunderna och likabehandlingsplanens mål		
Fokusgruppintervjuer pedagogisk personal och elever	Slutet november	specialpedagoger
Utvärdera planens mål med elevråd	slutet november	rektor
Analys av trygghetsärenden	November/december	Trygghetsrådet
Utvärdering av planens mål/nya mål	början december	Rektor/personal
Utformar underlag för ny plan,	december	specialpedagog
Information om planen med personal	december-januari	rektor
Information om planen till elevråd	december/januari	rektor
Genomgång av plan på remiss inklusive ordningsregler/konsekvenstrappa med elevgrupperna,	läsårsstarten/december-januari	pedagogisk personal
Diskussion nya ordningsregler med konsekvenser i arbetslagen	februari	arbetslagsledare
Ny plan fastställs	februari 2017	rektor
Genomgång av fastställd plan/fastställda ordningsregler/konsekvenser med elevgrupperna	februari	pedagogisk personal
Skicka planen med eleven hem i kortversion, när planen är fastställd	februari samt vid höstterminens läsårsstart augusti	Pedagogisk personal
Löpande under året		
Möte stora elevhälsoteamet	Var tredje vecka	rektor
Möte trygghetsrådet	En gång/månad	Ordförande trygghetsrådet
Klassråd. Protokoll lämnas till rektor	Minst en gång/månad	Pedagogisk personal
Likabehandlings- och trygghetsarbetet är en stående punkt på arbetslagets dagordning	Var tredje vecka	arbetslagsledaren

Ansvarig för att årets plan utvärderas Rektor Ann-Louise Löfgren Lundin

Främjande insatser

Kön, könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

- Personalen har ett medvetet förhållningssätt gentemot eleverna när det gäller kön, könsidentitet eller könsuttryck.

Insats

- Personalen diskuterar och synliggör skillnader mellan personlig uppfattning och professionellt förhållningssätt utifrån läroplanen.

Ansvarig: Alla vuxna på skolan

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

- Vi uppmärksammar modersmålsundervisning och studiehandledning för de elever som kommer från annat land eller annan kultur.

Insats

- Kartläggning av behovet av modersmålsundervisning och studiehandledning hos eleverna.
- Tala positivt om modersmålsundervisning.

Modersmålsundervisning i grundskolan erbjuds om det finns minst fem elever från årskurs ett till årskurs nio som önskar undervisning i aktuellt språk och om språket bedöms som umgängesspråk i hemmet. Kommunen är skyldig att erbjuda modersmålsundervisning under sju år av elevens skolgång.

Ansvarig: Rektor

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

- Alla respekteras för den individ de är oavsett religion eller trosuppfattning.

Insats

- Samtal om respekt och alla människors lika värde när det gäller religion eller trosuppfattning

Ansvarig: Alla vuxna på skolan

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

- Skolan har en ljudanpassad matsal.

Insats

- I samband med ombyggnation av matsal bevakar rektor att golv, möblemang och avskärmningar är av ljuddämpande material.

Ansvarig: Rektor

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Sexuell läggning

Mål och uppföljning

- Skolan bejakar olika familjekonstellationer.

Insats

- Personalen diskuterar ett professionellt förhållningssätt när det gäller sexuell läggning och undviker familjeschabloner i olika uppgifter och diskussioner.

Ansvarig: Rektor

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Ålder

Mål och uppföljning

- Elever i olika åldrar umgås och samarbetar vid elevens val samt vid tema- och friluftsdagar.

Insats

- Personalen ser till att organisera verksamheten i ålderblandade grupper enligt ovan.

Ansvarig: Pedagogisk personal

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Ytterligare främjande arbete på Tomaslundsskolan

Mål och uppföljning

Det främjande arbetet är en naturlig del i vårt vardagliga arbete som syftar till att förstärka respekten för allas lika värde och omfattar alla diskrimineringsgrunder. Det främjande arbetet bedrivs utan förekommen anledning och omfattar alla. Vi arbetar främjande genom att:

På organisationsnivå

Rektor ansvarar för arbetet.

Vår skola är organiserad i fyra arbetslag. Det innebär att pedagogisk personal har goda kunskaper om sitt arbetslags elever, vilket underlättar ett gemensamt elevhälsoarbete. I varje arbetslag diskuteras vid höstterminens start betydelsen av orden "alla elever är allas elever". Ansvarig är arbetsledaren.

Tomaslundsskolan har ett elevhälsoteam (EHT). Teamets syfte är att arbeta stödja elever som är i behov av särskilt stöd. EHT består av personal med olika kompetenser, vilket bidrar till en helhetssyn. Rektor ansvarar för arbetet.

Ann-Louise Löfgren Lundin, rektor tfn 97516

Monica Lindhe, skolsköterska

Jennie Dahlén, skolkurator

Gustaf Omberg, skolpsykolog

Ulrika Karlsson, skolläkare

Vivianne Källqvist, specialpedagog

Jenny Thörnqvist, speciallärare

EHT:s uppgift är också att arbeta förebyggande och stödja pedagogerna eftersom det är de som har den dagliga kontakten med eleverna som behöver extra stöd. EHT finns också som stöd när det inträffar akuta händelser. Stor-EHT träffas var 3:e vecka.

Elevinflytandet är strukturerat i olika råd. Dessa är klassråd, fritidsråd och elevråd. Tidpunkter för elevråd finns i skolans kalendarium. I dessa råd deltar elever från åk 1 upp till och med åk 6 och grundsärskolan.

Alla arbetslag går varje år igenom skolans rutiner, vision och utvalda dokument för att motverka att diskriminering/annan kränkande behandling ska uppstå. Detta sker vid arbetslagstid, konferenser eller kompetensutvecklingsdagar. Personalen använder också tiden till att diskutera arbetsformer, gemensamma spelregler, rutiner och gemensamt förhållningssätt mot negativa beteenden, t ex hur man ska reagera, utreda, följa upp och dokumentera. Diskussioner om var man ska lägga ribban, vad är OK? Vad är vi överens om? Hur ser det ut i praktiken? Det ligger ett ansvar på arbetslagen att som en återkommande punkt på dagordningen diskutera egna normer och attityder samt hur goda relationer kan vårdas.

På Tomaslundsskolan finns ett Trygghetsråd sammansatt av rektor, pedagoger från alla arbetslag och specialpedagoger.

Kontaktperson är rektor Ann-Louise Löfgren Lundin, tfn 97516.

Alla på skolan ska veta vilka som ingår i Trygghetsrådet. Gruppen ansvarar för det främjande arbetet när det gäller diskriminering, annan kränkande behandling och mobbning. De ansvarar för att ha en god kännedom om trygghetsärenden, skolans elever, vilka faktorer som skapar en trygg miljö, stämningar och om någon är utanför. Trygghetsrådet träffas en gång i månaden.

På skolnivå

Rektor och personal ansvarar för arbetet.

På planeringsdagarna i starten av höstterminen aktualiseras rastvärdarnas uppdrag och schema. I uppdraget ingår att synas ute med gul reflexväst och att cirkulera bland eleverna utifrån kunskaper om vilka platser som eleverna upplever otrygga. Om något hänt meddelar rastvärdarna ansvariga pedagoger samma dag. Alla elever ska vara ute på rast, rastvärden kan inte ha ansvar för barn som vistas inomhus. En rastvärd är en person som eleverna ska kunna vända sig till i förtroende och anses därför vara värd för eleverna på rasten.

Varje år i januari diskuteras och revideras gemensamma ordningsregler och klassrumsregler med konsekvenser. Den pedagogiska personalen tar sedan upp reglerna vid första dagen vid läsårsstart och vid varje aktuell situation samt i det vardagliga arbetet under läsåret, förtydligar och diskuterar innebörder av regler. Det finns konsekvenser om ordningsreglerna inte följs. Reglerna utarbetas under medverkan av eleverna och skall följas upp av hela skolenheten i arbetslag och på konferens.

All personal ska verka för positiva bemötanden av vårdnadshavare. Det är genom dialog som vi når framgång. I varje arbetslag bör det under vårterminen diskuteras hur kontakten med vårdnadshavare blir positiv.

På gruppnivå

Pedagogisk personal ansvarar för arbetet.

Pedagogisk personal har ett positivt förhållningssätt och uppmärksammar när elever handlar rätt.

Elevernas förmåga till empati och respekt för allas lika värde oavsett exempelvis utseende, ekonomisk status, kroppsstorlek och personlig stil ska tränas. Varje elevgrupp arbetar aktivt med RAR = respekt för mig själv, ansvar för mina handlingar och respekt för andra, t ex med hjälp av jag-stärkande övningar, moraliska dilemman, samarbetsövningar, avslappning och massage och livskunskap. Åk 3 arbetar med

Teskedsordens material "Vem är du?", ett material som fördjupar tankar och förståelse för begreppet tolerans. Det är viktigt att välja rätt frågeställningar och formuleringar i värderingsövningarna för att inte skapa eller förstärka nedsättande värderingar och stereotypa föreställningar på de temaområden som behandlas. Arbetet kan vara planerat eller spontant.

Minst en gång i månaden har samtliga elevgrupper klassråd. Återkommande punkt på klassrådets dagordning är elevernas arbetsmiljö. Protokoll från klassråd skickas till rektor.

Föräldramöten med förebyggande diskussioner utifrån trakasserier och kränkande behandling.

Pedagogisk personal ansvarar för elevernas placeringar i klassrummet. De ser till att inga kompisval görs och lärarna utser grupper vid grupparbeten.

Mors- och fars dag uppmärksammas inte på skolan. Pedagogisk personal ansvarar.

Pedagogisk personal går tillsammans med sin elevgrupp till matsalen. Någon vuxen sitter med eleverna dagligen. Eleverna går först och sätter sig på sina bestämda platser och inväntar lärarens tillåtelse att hämta mat. Alla grupper ska ha 5-10 tysta minuter på den vuxnes uppmaning.

I ämnet idrott och hälsa ser idrottsläraren över situationen i omklädningsrummen och utser lag i lagidrott och grupper vid grupparbeten.

På individnivå

Pedagogisk personal ansvarar för arbetet.

Nya elever och vårdnadshavare får ta del av planen.

Vid utvecklingssamtal förs en dialog mellan elev, vårdnadshavare och pedagogisk personal kring "sociala mål".

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

För att genomföra vår kartläggning använder vi oss av en enkät med frågor ställda utifrån likabehandlingsplanens mål, trivsel och de sju diskrimineringsgrunderna med undantag av sexuell läggning. Syftet är att erhålla information om stämningen på skolan och om händelser som av eleverna uppfattas som trakasserier, kränkande behandling och diskriminering. I kartläggningen ingår också frågorna: Finns det någon plats på skolan där du känner dig otrygg? och känner du att du har en vuxen på skolan att vända

dig till om du känner dig utsatt? Det är Trygghetsrådet som genomför kartläggningen och ställer eventuella följdfrågor i grundskolan.

Vi använder oss också av information vi får fram via elevråd och fokusgruppintervjuer med elever samt personal.

Trygghetsrådet bidrar till kartläggningen med den information de får fram genom att analysera och identifiera mönster i skolans trygghetsärenden.

Områden som berörs i kartläggningen är kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och ålder.

Eleverna har involverats i kartläggningen genom att besvara kartläggningsenkäten samt att delta i klassvisa diskussioner, bland annat vid klassråd och elevråd.

Personalen har involverats i kartläggningen genom att delta i diskussioner på konferenstid i januari 2017. Pedagogisk personal är med och lyssnar vid klassråd.

Diskussion på konferenstid vad som kom fram i enkätundersökningen med alla elever i januari 2017.

Pedagogisk personal är med och lyssnar vid klassråd.

Resultat och analys framkommer med hjälp av utvärderingen av fjolårets plan.

Förebyggande åtgärder

Mål

På Tomaslundsskolan är alla elever allas elever. Personal och elever har ett trevligt bemötande och språkbruk. Regler och konsekvenser är tydliga och följs av alla.

Åtgärd:

- Personal och elever hälsar och säger tack till människor de möter.
- Pedagoger tar upp dessa förväntningar i grupperna. Särskilt fokus på att elever hälsar på elever.
- All personal har nolltolerans för nedvärderande språkbruk och jargong. De reagerar och tillrättavisar.
- Handlingsplan för lugnare studiemiljö revideras maj 2016.

Motivera åtgärd

Kartläggningen i förra årets plan liksom fjolårets plan visade att förekomsten av kränkningar med ett nedvärderande språkbruk och jargong är oförändrat vanligt,

framförallt på raster, vid pauser och förflyttningar men att det också förekommer i klassrummen. Årets analys har också visat att ordningsreglerna är väl förankrade men att de inte följs upp med rätt konsekvenser.

Ansvarig: Personal och rektor ansvarar.

Datum när det ska vara klart: 2017-02-15

Kännetecknen vid trakasserier eller kränkande behandling

Kännetecknen hos elever att de är utsatta för trakasserier eller kränkande behandling kan vara:

- Upplevelser av kränkningar
- Svårigheter att hävda sig i kamratgruppen
- Verka ledsen, olycklig, håglös, passiv
- Ha svårigheter att koncentrera sig
- Underprestera
- Sakna vänner
- Ha svårigheter att tala i grupp eller under lektion
- Skolka
- Sova dåligt, ha mardrömmar
- Ofta vara "sjuk", motvillig att gå till skolan inför temadagar etc
- Komma hem med trasiga kläder och saker utan förklaring
- Komma hem med blåmärken eller sår utan att förklara varför
- Sällan eller aldrig hembjuden till kompisar
- Välja omvägar till och från skolan
- Muta eller köpa kompisar med saker

Rutiner vid uppkomna situationer

Policy

Personalen har en gemensam uppfattning om vad som menas med trakasserier och kränkande behandling och vad de vuxna i skolan ska reagera på.

Personalen är uppmärksam på kännetecknen som kan tyda på att en elev är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Pedagoger eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är skyldiga att anmäla detta till rektorn (skollagen 6 kap 10 §). Rektorn i sin tur är skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen (skollagen 6 kap 10 §). På vår skola delegerar rektor Ann-Louise utredningsansvaret till den pedagog/personal som uppmärksammat händelsen. Pedagoger/personal går först till specialpedagog och får ett ärendenummer. Sedan ska två blanketter fyllas i. Blankett 1) Anmälan till huvudman om kränkande behandling. Den lämnas till specialpedagog, som ser till att rektor skriver under och skickas omedelbart till Barn och Utbildningskansliet, Vetlanda kommun, kopia sparas på skolan hos specialpedagoger. Blankett 2) Dokumentation om trygghetsärende. Uppföljning sker enligt konsekvenstrappa. När ärendet avslutas lämnas ifyllt dokument till specialpedagog som sedan ser till att dokumentet diarieförs. Blanketterna finns att hitta på Vinna. Sök blanketterna vid namn i sökrutan.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till:

Pedagogisk personal
Trygghetsråd
Specialpedagoger
Rektor
Skolsköterska
Skolkurator

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av elev/elever

Åtgärder då elev/elever utsätts för trakasserier eller annan kränkande behandling av elev/elever:

Berörd pedagogisk personal agerar enligt konsekvenstrappan (se bilaga 1).

Åtgärder då elev är i långvarig utsatthet:

Grundskolechef eller skolchef utreder omständigheterna tillsammans med specialpedagog från Resurscentrum och bistår med åtgärder.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Åtgärder då elev/elever utsätts för direkt eller indirekt diskriminering på skolan

1. Rektor träffar den elev eller elevgrupp som känner sig diskriminerad på skolan och en dialog initieras kring den upplevda diskrimineringen. Vad består den upplevda diskrimineringen av? När upplevs diskrimineringen? Vad ska/kan ändras för att diskrimineringen ska upphöra? Mötet dokumenteras.
2. Rektor avgör i varje enskilt fall om Trygghetsrådet ska sammankallas och situationen diskuteras.
3. Rektor kontaktar elevens/elevernas vårdnadshavare och informerar om mötet och det som framkommit och beskriver den tänkta arbetsgången. Kontakten med vårdnadshavare dokumenteras.
4. Rektor för samtal med den personal som påstås gjort sig skyldig till diskriminering. Mötet dokumenteras.
5. Rektor analyserar den upplevda aktuella diskrimineringen tillsammans med Trygghetsrådet. Möjliga lösningar dokumenteras.

6. Rektor och Trygghetsråd fortsätter analysen tillsammans med eleven eller representanter från den elevgrupp som upplever sig diskriminerade. Förslag på lösningar presenteras och målsättningen med mötet är att komma fram till en hållbar lösning som innebär att en liknande diskriminering framöver inte är möjlig. Mötet dokumenteras.

7. Rektor beslutar om att vidta de åtgärder som efter utredningen bedöms som nödvändiga för att få stopp på diskrimineringen. Åtgärderna dokumenteras och samtliga berörda parter informeras.

Åtgärder då elev/elever utsätts för trakasserier eller annan kränkande behandling av skolans personal

Rektor anmäler till grundskolechef eller skolchef som utreder omständigheterna tillsammans med specialpedagog från resurscentrum.

Rutiner för uppföljning

Åtgärderna för att utreda och åtgärda kränkningar följs upp i diskussioner och analyser av Trygghetsrådet.

Rutiner för dokumentation

Händelser som behandlats enligt steg 1 i Konsekvenstrappan (se bilaga 4) dokumenteras i elevgruppens "Händelsebok" av berörd personal. När elev/elever upplevt sig trakasserade eller kränkta fyller pedagogisk personal i arbetslagen i blanketten "Dokumentation av likabehandlingsärenden/trygghetsärende", (se bilaga 2). Personal från arbetslaget informerar specialpedagog och tilldelas ett ärendenummer. Specialpedagogen anmäler ärendet till Carl Mattsson (BUN) (se blankett bilaga). Arbetslaget följer upp med åtgärder och utvärdering enligt konsekvenstrappan samt informerar Trygghetsrådet. Vid skada/tillbud (skadegörelse, stöld, personskada, hot eller annat) dokumenteras händelsen i blanketten LISA på Vinna (fliken HR länken tillbud, länken LISA).

Ansvarsförhållande

Ansvaret för rutinerna har personal och rektor.

Begrepp

Diskriminering

- Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan

trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

- Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna, exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många på just detta program.

Indirekt diskriminering

- Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

- Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora" och liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

- Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier, t ex Facebook.

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad via msn av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på Lunarstorm. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem som leder till att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

- Trakasserier kan vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

- Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argument "Det är hårt arbete för en tjej". (Diskriminering)
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. (Trakasserier på grund av kön)
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. (Sexuella trakasserier)

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. (Trakasserier)
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. (Diskriminering)
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utfryst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. (Trakasserier)

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. (Diskriminering)
- Thomas, som är mörkhyad, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att säga; "Ja, men du vet ju att du är annorlunda". Det är klart att de är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". (Trakasserier)
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. (Diskriminering)

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör en sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. (Trakasserier)
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. (Diskriminering)
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. (Trakasserier)

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom som vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Hadisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället, inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen som hon ropade upp som grupp. (Diskriminering)
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP". (Trakasserier)
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet". (Diskriminering och trakasserier)

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning.

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". (Trakasserier)
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. (Trakasserier).
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. (Diskriminering)

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. (Trakasserier)
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. (Trakasserier)

Våra ordningsregler

Tomaslundsskolan är elevernas och personalens gemensamma arbetsplats. Följande ordningsregler är till för att skapa trygghet, trivsel och arbetsro på skolan. Regler framtagna i demokratisk ordning måste du följa oavsett vilken personlig uppfattning du har om dessa. Ordningsreglerna gäller i skolans samtliga lokaler samt utomhus.

Regler och konsekvenser

A. Du passar tider.

- A1. Tillsägelse
- A2. Kontakt med vårdnadshavare.
- A3. Hemarbete eller kvarsittning, beslut tas av ansvarig pedagog. Kontakt med vårdnadshavare.

B. Du visar andra hänsyn och respekt.

- B1. Se konsekvenstrappa

C. Du ger andra studie-ro i skolan och arbetar koncentrerat med dina arbetsuppgifter.

- C1. Tillsägelse.
- C2. Utvisning ur undervisningslokalen till enskilt rum under resterande tid av en lektion där du får göra dina arbetsuppgifter. Kontakt med vårdnadshavare.
- C3. Gemensamt möte med elev, vårdnadshavare och ansvarig pedagog.
- C4. Se konsekvenstrappan.

D. Du använder ett vårdat språk utan svordomar, könsord eller kränkande ord.

- D1. Tillsägelse.
- D2. Kontakt med vårdnadshavare.
- D3. Gemensamt möte elev, vårdnadshavare och ansvarig pedagog.

E. Du vistas utomhus på rasten

- E1. Tillsägelse.
- E2. Kontakt med vårdnadshavare.
- E3. Gemensamt möte elev, vårdnadshavare och ansvarig pedagog.

F. Du följer regler i spel och lek.

- F1. Tillsägelse
- F2. Avstängning under en bestämd tid.
- F3. Gemensamt möte elev, vårdnadshavare och ansvarig pedagog.

G. Du lämnar farliga föremål hemma, t ex vassa föremål, smällare, tändare och tändstickor.

- G1. Beslagtagning av föremål. Kontakt med vårdnadshavare. Vårdnadshavare hämtar föremålet.

Vid användning av smällare, tändare, tändstickor eller annat brandfarligt material konsekvenssamtal med rektor och räddningstjänsten.

H. Du har din mobiltelefon eller mediaspelare förvarad i det låsbara skåpet under skoltid. Ansvarig pedagog bestämmer om du får använda din mobiltelefon eller mediaspelare på lektionen som alternativt verktyg.

H1. Tillsägelse om att lämna mobiltelefonen/mediaspelaren i det låsbara skåpet.

H2. Kontakt med vårdnadshavare.

I. Du är rädd om egna, andras och skolans saker.

I1. Tillsägelse

I2. Kontakt med vårdnadshavare.

J. Du ställer din cykel på anvisad plats och använder den bara för transport till och från skolan.

J1. Tillsägelse.

J2. Kontakt med vårdnadshavare.

K. Du får kasta snöboll endast på anvisad plats. På skolans västra sida kastar du mellan cementrören, markerat område. På skolans östra sida inom markerat område nere vid idrottshallen.

K1. Tillsägelse.

K2. Kontakt med vårdnadshavare.

L. Du lämnar godis hemma.

L1. Tillsägelse. Godiset läggs på anvisad plats.

L2. Kontakt med vårdnadshavare.

Skolans befogenheter

Skolan ska se till att både barn, elever och personal får arbeta i en god arbetsmiljö. Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Enligt skolverket kan personal ingripa i följande situationer utan att det anses som kränkande behandling.

- **Nödvärnsrätten:**
Var och en i skolan har rätt att använda nödvändigt våld för att stoppa förstörelse eller misshandel av både egendom som person. En person kan till exempel hållas fast eller dras från en plats där misshandel pågår. Nödvärnsrätten får aldrig innebära mer våld än nödvändigt (24 kap 1 § brottsbalken).
- **Befogade tillsägelser:**
Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att tillförsäkra eleverna trygghet och studie-ro i den dagliga verksamheten. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning enligt barn- och elevskyddslagen även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande (förebygga diskriminering och kränkande behandling, främja likabehandling, DO, BEO & Skolinspektionen).
- **Omhändertagande av föremål:**
Skolan har rätt att omhänderta föremål som används på ett störande sätt i skolverksamheten eller utgör en fara mot säkerheten (5 kap 22 § skollagen).
- **Utvisning ur undervisningslokalen:**
Läraren får visa ut en grundskoleelev ur klassrummet för högst återstoden av ett undervisningspass om:
 1. Eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt. Det kan röra sig om att eleven vägrar överlämna ett föremål som läraren har rätt att omhänderta, eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna.
 2. Eleven inte ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren (5 kap 7 § skollagen).
- **Kvarsittning:**
Får användas om en elev har gjort en förseelse eller på annat sätt uppträtt olämpligt och inte ändrat sitt uppträdande efter tillsägelse från läraren. En elev ska stanna kvar under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar (5 kap 8 § skollagen).
- **Utredning:**
Läraren anmäler till rektorn om utredning om eleven vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse. Rektorn ser till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare (5 kap 9 § skollagen).
- **Skriftlig varning:**

Rektor får besluta att tilldela elev skriftlig varning. En sådan varning ska innehålla information om vilka åtgärder som kan komma att vidtas om eleven inte ändra sitt beteende. Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut (5 kap 11 § skollagen).

- Tillfällig omplacering:

Rektor får besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna gjorts efter en sådan utredning som avses ovan inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero. Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut. Tillfällig placering vid en annan skolenhet: Om åtgärden ovan inte är tillräckligt ingripande eller på grund av andra omständigheter inte är möjliga att genomföra, får rektor besluta att en elev tillfälligt ska följa undervisningen vid en annan skolenhet. Elevens vårdnadshavare ska informeras om beslutet innan placeringen genomförs (5 kap 12 § skollagen).

- Avstängning i grundskolan:

En elev kan stängas av helt eller delvis om;

1. Det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.
2. Syftet med andra åtgärder (utvisning ur undervisningen, kvarsittning, skriftlig varning) har inte uppnåtts eller det finns andra särskilda skäl med hänsyn till elevers beteende,
3. Eleven erbjuds kompensation för den undervisning som hon eller han går miste om på grund av avstängningen (5 kap 14 § skollagen).

Bilagor

Arbetsgång vid upptäckt mobbning

Blankett Dokumentation av likabehandlingsärende/trygghetsärende

Elevkartläggning utifrån de sju diskrimineringsgrunderna

Konsekvenstrappan

Arbetsgång vid upptäckt mobbning

Bilaga 1

Att tänka på:

- Diskutera aldrig den pågående mobbningen i klassen.
- Utpeka aldrig mobbare och offer inför hela klassen.
- Ställ aldrig mobbaren till svars för det han/hon gjort inför hela klassen.
- Man ska inte konfrontera mobbare och offer i en pågående mobbningsituation.
- Man ska aldrig tvinga en grupp elever att umgås med den som ingen vill vara med.
- En vuxen får aldrig sanktionera mobbning genom att direkt eller indirekt visa att man ogillar den elev som är utsatt.

Vid samtalen är det viktigt att få sitta ifred. Det bör det vara två vuxna närvarande, en leder samtalet och en antecknar.

Samtal med den mobbade

Det är mycket viktigt att man får fram konkret fakta.

- Vad har hänt?
- Hur blev du utsatt?
- Hur ofta?
- Vem utsätter dig? (Det är bra att ringa in ledaren)
- När sker mobbningen?
- Var sker mobbningen.

Bestäm tillsammans med eleven hur hemmet ska informeras.

Några råd till den mobbade:

- Berätta genast för personal om mobbningen inte upphör!
- Provocera inte!
- Ge inte igen!

Nästa möte bör ske snabbt, någon eller några dagar senare då all information finns. Vid detta möte bestäms nästa steg.

Samtal med mobbaren/mobbarna (sker en och en).

- Om det är flera mobbare inblandade, börja med ledaren
- Tala om fakta och håll samtalet på en individuell nivå, det vill säga prata inte om vad andra har gjort.
- Ställ frågor NÄR, VAR, och HUR? Ej varför? Det är sällan någon kan svara på varför man betett sig illa/varit dum!
- Var tydlig med din och skolans ställning till mobbning. Moraliser inte!
- Ge tillbaka ansvaret. "Hur ska du göra för att få stopp på det?" Kräv konkreta svar.
- Fråga vad han/hon ska säga till sina kompisar.
- Säg att du tror att han/hon kommer att lyckas.
- Informera om att vi kommer att följa upp hur det går.
- Uppmuntra mobbaren att berätta hemma vad som hänt och han/hon får även veta att skolan på kvällen kommer att ta kontakt.
- Avsluta samtalet med att stämma träff några dagar senare för att kontrollera att förslaget/förslagen efterlevs.

Vetlanda

Dokumentation av likabehandlingsärende/ trygghetsärende **Bilaga 2**

Innehållet ska sekretessprövas
före eventuellt utlämnande (OSL
2009:400, 23 kap, 1 §)

Originalet diarieförs och
arkiveras av diarieansvarig på
området/enheten.

Kort beskrivning av ärendet	
Ärendet aktualiserat av	Datum när ärendet aktualiserades

Första samtalet med inblandade

Namn, personnummer och klass för inblandade
Vem/vilka höll i samtalet
Bedömning ☐ Ärendet behöver ingen ytterligare åtgärd – avslutas. ☐ Diskriminering eller mobbning/kränkning förekommer – fortsatta samtal. ☐ Annan konflikt, nämligen: Åtgärd:

Uppgift om vilka som informerats om ärendet

Datum, namn och vem/vilka som informerats

Uppföljning med inblandade

Datum, namn och vem/vilka som gjorde uppföljningen
--

Ärendet avslutat

Datum, namn och vem/vilka som bedömt att ärendet är avslutat
--

Underskrift

Datum	Underskrift av rektor
-------	-----------------------

Frågor vid kartläggningen

Bilaga 3

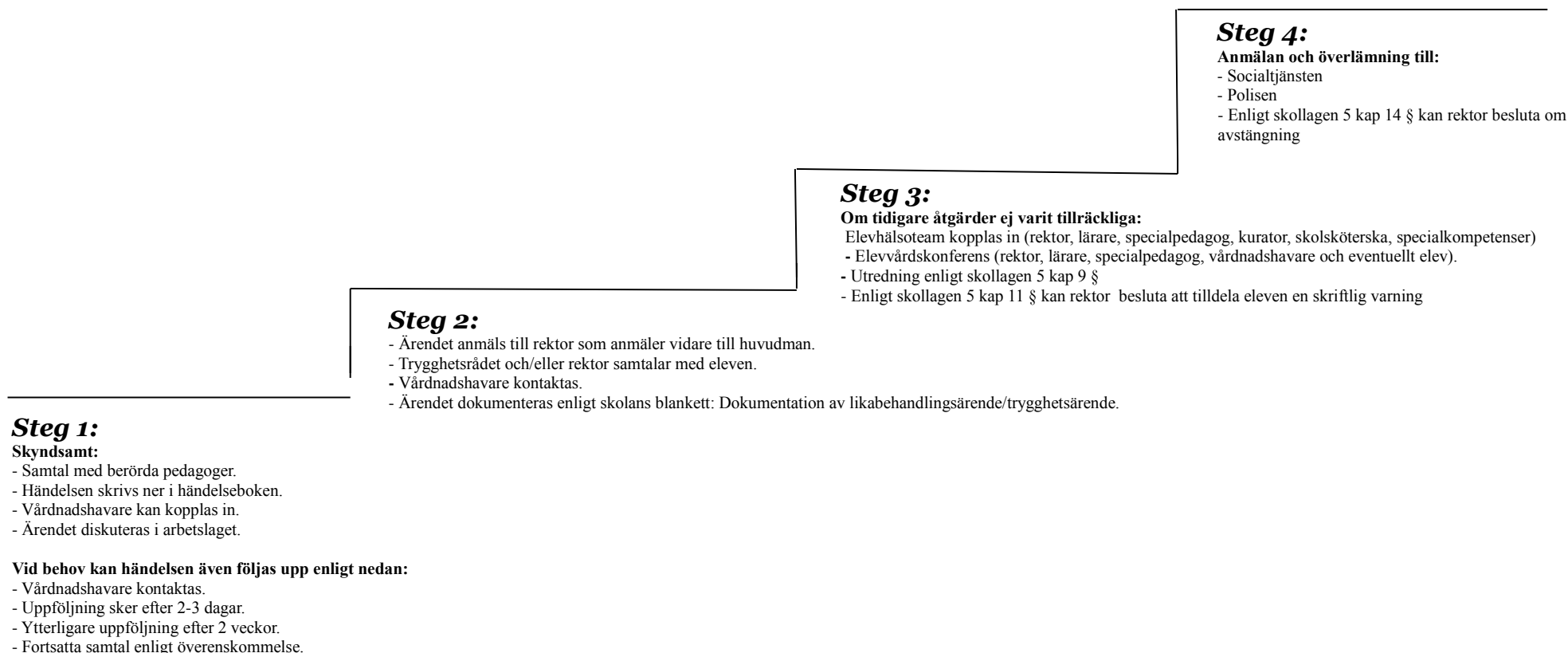
Klass: _____

Frågor	P Mkt bra	Bra	Mindre bra	F Mkt bra	Bra	Mindre bra
1. Hur känner du att du trivs på Tomaslundsskolan?						
2. Diskriminering är när du på skolan känner att du blir sämre behandlad än andra. Har du känt så?	Ja		Nej	Ja		Nej
2a. På grund av att du är pojke/flicka?						
2b. På grund av att du kommer från ett annat land eller annan kultur?						
2c. På grund av din religion?						
2d. På grund av funktionshinder?						
2f. På grund av min ålder?						
2g. På grund av att han/hon inte tycker att jag är som en pojke/flicka ska vara?						
3. Trakasserier är när en elev eller vuxen på skolan talar illa om eller förföljer dig. Har du känt så?	Ja		Nej	Ja		Nej
3a..På grund av att du är pojke/flicka?						
3b. På grund av att du kommer från ett annat land eller annan kultur?						
3c. På grund av din religion?						
3d. På grund av funktionshinder?						
3f. På grund av din ålder?						
3g. På grund av att han/hon inte tycker att jag är som en pojke/flicka ska vara?						

	P			F		
4. Kränkande behandling är när någon elev eller vuxen behandlar dig på ett sätt som gör dig ledsen.	Ja		Nej	Ja		Nej
Har du känt dig kränkt av någon elev den senaste tiden?						
4a. Med ord						
4b. Med slag eller knuffar						
4.c Utesluten ur gruppen, får inte vara med						
4d. Meddelanden på internet eller mobil						
4d. Annat						
	Ja		Nej	Ja		Nej
Har du känt dig kränkt av någon vuxen den senaste tiden?						
4a. Med ord						
4b. Med slag eller knuffar						
4.c Utesluten ur gruppen, får inte vara med						
4d. Meddelanden på internet eller mobil						
4d. Annat						
Har du kränkt någon under de senaste veckorna?						
5. Var på skolan känner du att det kan vara oroligt, känner du dig obekvämt?						
Pojkar:						
Flickor:						

Tomaslundsskolans konsekvenstrappa

När skolans personal misstänker att det förekommer trakasserier, annan kränkande behandling, överträdelse av skolans regler eller samhällets lagar gäller följande:

Beroende av ärendets art kan beslut tas att hoppa över steg i konsekvenstrappan.

